

BAŞLANGIÇ SEVİYESİ TROMPET EĞİTİMİ METOTLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER*

OPINIONS ON BEGINNING LEVEL TRUMPET TRAINING METHODS

Hamza Üstün**

Öz

Araştırma, Türkiye'de mesleki müzik öğretimi gerçekleştiren eğitim kurumlarında giriş seviyesi trompet eğitiminde kullanılmakta olan metotlara yönelik, öğretim elemanlarının fikirlerinin belirlenmesinin hedeflendiği betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Türkiye' de başlangıç seviyesi trompet eğitimi veren müzik kurumları, örneklemini ise bu kurumlar içerisinde çalışmaya katkı sağlayan öğretim elemanları oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen veriler, literatür incelemesi ve trompet eğitimcileri ile gerçekleştirilen anket yolu ile elde edilmiştir. Anketin güvenilirliği için yapılan Crombach Alpha katsayısı .929 olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler yüzde (%), frekans (f), ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (ss) değerleri istatistiksel olarak tablolar aracılığı ile yorumlanmıştır. Öğretim elemanlarının verdikleri cevapların değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için ANOVA testi uygulanmıştır. Çalışmaya başlangıç düzeyi trompet eğitiminde kullanılan toplam 15 metot dahil edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, başlangıç seviyesi trompet eğitiminde belirlenen hedef ve davranışları gerçekleştirebilmede en çok tercih edilen metodun "Arban" olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçtan hareketle, elde edilen bulguların, trompet eğitimcilerine ve eğitime yeni başlayacak kişilere kaynak teşkil edecek bir çalışma olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Trompet, Trompet Eğitimi, Metot, Başlangıç Seviyesi.

Abstract

The purpose of this study is to analyze the methods used in the teaching of beginners trumpet using the opinions of educators in institutions providing professional musical education. The study was executed using databases, source scanning, and a survey administered on trumpet educators. The Crombach Alpha coefficient was determined as .929. Percentage (%), frequency (f), average (\bar{x}) and standart deviation values of the obtained data were statistically interpreted through tables. ANOVA test was applied to determine whether the answers given by the lecturers differ according to the variables. At the end of the study, the most popular beginner level trumpet methods were designated, and the goals and behaviors of were determined according to the contents of the methods according to the opinions of the trumpet educators. At the same time analyzing the general specialties of the methods used in teaching beginner trumpet, information has been provided for trumpet educators and students.

Keywords: Music, Trumpet, Trumpet education, Method, Beginning Level.

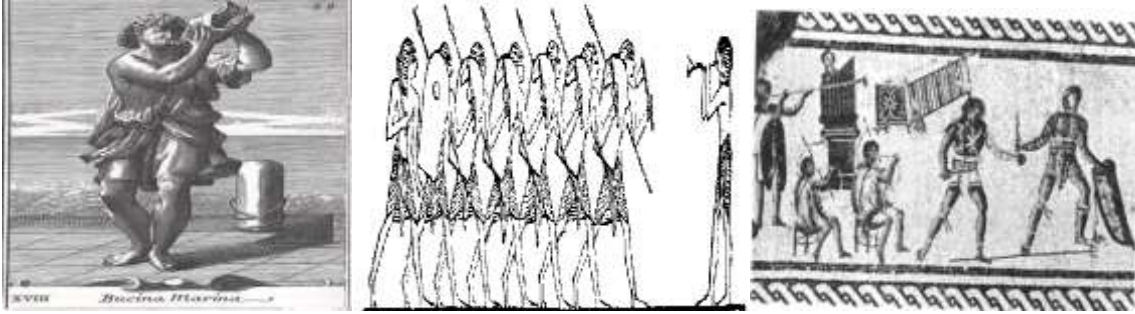
Araştırma Makalesi // Başvuru tarihi: 15.02.2022 - Kabul tarihi: 13.05.2022.

* Çalışma araştırmacının hazırladığı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

**Dr. Öğretim Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, hamza.ustun@gop.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-8084-7946>.

1. Giriş

Bilinen ilk örneğine M.Ö. dönemlerde Mısır tanrısı Tutankamun'un mezarında rastlanan trompetin daha da önceki dönemlerde insan yaşamında var olduğu düşünülmektedir. Bronz alaşımlı trompetlere M.Ö. 1000'li yıllarda Kuzey Avrupa'da rastlanılmıştır. İnsan kemiklerinden, deniz kabuklarından ve hayvan boynuzlardan ilkel hâlleri kullanılan trompet, gelişen sanayi ve buluşlar ile metal görünümünü elde etmiştir (Görsel 1). 1800'lü yıllara gelene değin düz bir boru şeklinde kullanılan trompet, piston mekanizmasının geliştirilmesi ile yarım sesleri elde edebilecek bir hal almış ve günümüze bu sistem ile ulaşmıştır (Yurtcan, 2005:2; Sabır, 2012: 26; Akyol, 2014:12).

Görsel 1. M. Ö. Dönemlerde Trompet.

Çok eski çağlarda trompetin varlığı ve gelişimi ile ilgili çeşitli kaynaklara ulaşılabilsede, trompet eğitimi ve öğretimi ile ilgili bulgulara ulaşmak mümkün değildir. Birçok uygarlık tarafından çeşitli amaçlar için kullanılan trompetin öğretiminde metodolojik bir yaklaşımın olmadığı ve icracıların birbirlerine "meşk usulü" yani usta çırak ilişkisi ile süreci ilerlettikleri düşünülmektedir. 1500'lü yıllarda I. Maximilian tarafından trompet eğitimciliğini bir sistematik metodolojiye oturtmayı amaçlayan dernek kurulmuştur. Trompetçiler Derneği adı altında faaliyet gösteren bu oluşum, üye olamayan kişilerin bilgilere erişebilmesini kısıtlamıştır. Bu durumun nedeni ise, çok az sayıda olan öğretim materyallerinin derneğe üye olmayanlar tarafından ele geçirilerek, yanlış öğretim teknikleri ile trompetçi yetiştirmelerinin önüne geçmektir. Trompetçiler Derneği faaliyetlerini 19.yy'a kadar sürdürerek, eğitim öğretim faaliyetlerinin tek elden ve sistematik bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamıştır (Görsel 2) (Sabır, 2012:46).

Görsel 2. Girolamo Fantini Trompet Metodu.

Dünyanın birçok yerinde gerek geleneksel müziklerin icrasında gerekse popüler müzik alanında kendine oldukça geniş bir alan yaratan trompet, ülkemizde de Cumhuriyet öncesi dönemden günümüze gelene kadar ki süreçte tercih edilen bir enstrüman olmayı başarmıştır. II. Mahmut zamanında kapatılan Mehterhanenin yerini alan Mızıkai Hümayun, trompet eğitiminin Anadolu coğrafyasında başlatılmasının miladı olarak kabul edilebilir. Mehterhane zamanında meşk usulü ile gerçekleştirilen eğitim öğretim faaliyetleri, okulun başına getirilen İtalyan şef Donizetti Paşa ile Batı müziği sisteminin öğretilmesine dönüştürülmüş ve bu bağlamda da orkestra ile askeri bandolar oluşturulmuştur (Gazimihal, 1955).

Cumhuriyetin ilk yıllarında okul Batı müziği eğitim-öğretim düzeninde öğrenim gerçekleştirmeye devam etmiştir. Mızıkai Hümayun yerini bugünkü Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) ve şimdi Ankara Devlet Konservatuarı ile Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi ABD olan Musiki Muallim Mektebi' ne bırakmıştır (Ünal'dan akt. Şentürk, 2001:136). Cumhuriyetin müzik alanındaki yenilikleri ile birlikte başta Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) olmak üzere Türkiye'nin değişik illerinde senfoni orkestraları teşkil edilmiştir. Bu gelişmeler ışığında tekrar yapılanma içine giren askeri sistem bünyesinde bandolar oluşturulmuştur. Cumhuriyet'in ilanından günümüze gelene kadar geçen zaman diliminde, belirlenen orkestra ve bandolara trompet icra eden çalıcılar hazırlamak için

çeşitli eğitim öğretim kurumları açılmıştır. Bu eğitim kurumlarının ilki ordunun bando yapılanmalarına trompetçiler yetiştirmek için kurulan, mızıka okulu ve Yüksek Öğretim Kurumu'na bağlı faaliyet gösteren üniversitelerde yer alan müzik okullarıdır.

Ülkemizin farklı bölgelerinde yer alan müzik eğitimi kurumlarında gerçekleştirilen trompet eğitiminde farklı yöntem ve metotlar kullanılmaktadır. Eğitimcilerin birbirinden değişik ekollerden yetiştikleri göz önüne alındığında, her bir eğitmenin farklı öğretim yöntemini, tekniğini ve metotlarını kullandığı düşünülmektedir. Eğitimcilerin birçoğunun yabancı kökenli olması, faydalandıkları yöntem ve metotların da farklılık göstermesine sebep vermektedir.

Araştırmada kullanılan eğitim metotlarının ilki Jean Baptiste ARBAN Trompet Metodudur. Bu metot sadece başlangıç seviyesi trompet eğitiminde değil, trompet öğrenme sürecinin tüm seviyelerinde aktif olarak kullanılmaktadır. Konusunu ve içeriğini yalnızca bu metot olarak belirlemiş lisansüstü bilimsel çalışmalar vardır. Sabır (2012) sanatta yeterlik çalışmasında "Silahlı Kuvvetler Bando Okullar Komutanlığındaki Trompet Eğitiminde Arban Trompet Metodunun Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Açısından İncelenmesi" adlı çalışma ile, Canşe (2012) "Trompet Eğitimcilerinin Trompet Eğitimine İlişkin Görüşleri ve Arban Metodunun Hedef, Hedef Davranışlar Yönünden İncelenmesi" isimli çalışmalarda Arban Trompet Metodunu ayrıntılı bir biçimde incelemişlerdir.

Arban Metodu trompet çalıcısının tüm ihtiyaçlarını gidermeye yönelik hazırlanmış, yazıldığı tarih baz alındığındaki gereksinimler göze alındığında, modern tekniği bitirmiş olup, başlama seviyesinden çalgıda uzman olunabilecek düzeye gelene kadar tamamlanması gereken tüm çalışmaları barındırmaktadır. Metot 3 ana kısımdan oluşmaktadır.

- Kazanılması gereken genel davranışlar
- İleri düzey tekniksel beceriler
- Müziksel Yorumlama

Kazanılması gereken genel davranışlar olarak belirlenen ilk kısımda, metodun başlama seviyesi trompet öğretiminde kazanılması gereken hedef ve davranışları barındırdığı gözlemlenmektedir. Enstrümanın duruş ve tutuş biçimleri, kişisel bakım onarımı ile alakalı açıklamalı bilgilendirmeler ve trompette ses oluşturabilme ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

ilerleyen basamaklarda ise, pozisyonlardan ve bu pozisyonların kullanılmasını içeren etütlerden bahsedilmiştir. Arban Trompet Metodu başlangıç seviyesinden, enstrümana hakimiyet açısından ustalaşma aşamasına gelene değin, bir trompet çalıcısının beklediği bütün egzersiz programını kapsamaktadır. Arban Metodu; İngilizce, İspanyolca, İtalyanca ve Almanca dillerinde hazırlanmıştır (Canşe, 2012:12).

Charles COLİN' in yazdığı Complete Modern Method adlı metotta daha çok flexibility training ismi ile literatürde geçen bağlı çalışmalara yer verildiği görülmektedir. Trompet çalan icracıların çalgıya hakimiyet sağlayabilmesi ve istediği sesleri üretebilmesi için, kuvvetli bir dudak formuna sahip olması gerekmektedir (Colin, 1980). Kuvvetli ve sağlam bir dudak formunu gerçekleştirebilmek içinse, devamlı flexibility training, bağlı çalışmaların tekrarlanması gerekmektedir. COLİN metodunda açıklanan bu bağlı(legato) çalışmaların üzerinde durarak, çalıcının bireysel olarak kendini ilerletmesi hedeflemiştir. Warm-ups and Studies For Tumpet adlı James STAMP'ın yazdığı çalışmada, başlangıç seviyesi trompet eğitimine ilişkin bilgilere, Arban Metodunda olduğu gibi detaylı bir şekilde değinilmediği gözlemlenmektedir. Bu metotta üflemeyle yönelik uzun seslere ve 3'lü, 4'lü ve 5'li intervallerin (aralık) trompet pozisyonlarına elverişli biçime getirilen çalışmalardan oluştuğu görülmektedir. Bu egzersizler ile ilgili etütler kolaydan zora doğru ilerledikçe, intervallerde büyümeler fazlalaşır ve ses rejistiri genişletilir.

CLODOMİR'in yazdığı Methode Trumpette adlı metotta ise dilli egzersizlerin öncelik olarak baz alındığı görülmektedir. Başlangıç seviyesi için hazırlanmış olan seslerin oluşturulma süreci ve piston numaralarının belirlendiği çalışmalara yer verilmiştir. Düetler ve etütlerden oluşturulan metodun en önemli özelliklerinden biri, enstrümandan sağlıklı ses çıkartabilmeye yönelik ton kavramına yer verilmesidir. Do majör tonunu ana ton olarak kabul edip, farklı tonlarda çeşitlenen etütlerin olduğu görülmektedir. Technical Studies For The Cornet isimli Herbert CLARKE'ın yazdığı metotta ilk olarak kromatik yarım seslerin öğretimi ile başlanılmıştır. Yarım ses aralığında kromatik çalışmalar kolay düzeyden başlayıp, ince ses bölgelerindeki kromatik etütlere kadar genişletilir. Metodun ikinci kısmında ise Clarke'ın yazmış olduğu özgün çalışma etütlerine yer verilir. Ton olgusunun anlaşılabilmesi için tüm tonlarda çalışmalar mevcuttur. Anthony PLOG'un yazdığı Method For Trumpet adlı metot ise, çalışmaya dahil edilen metotlardan daha geç bir tarihte yazılmıştır. Tarihsel olarak daha geç olması, metodun

içerisinde de farklı yaklaşımlarla yazılmış etütlerin olmasına neden olmuştur. Çalışmaların tümünde trompetin ses sınırları içerisinde yer almayan ve çıkarılması mümkün olmayan seslere yer verilerek, sınırların aşılması amaçlanmıştır. Özellikle trompetin ses sınırı içerisinde olan en kalın sesi fa diyez notasının da altında yer alan do notasına kadar inen çalışmalara yer almaktadır. Bu seslerin oluşturulabilmesi için dudak pozisyonunun değiştirilmesinin gerektiği açıklanmaktadır. Ses sınırları dışında olan bu seslerin düzgün bir şekilde çıkartılabilmesinin, dudak formumuza olan hakimiyetimizi geliştirebileceği ve bu gelişimin de üst rejistirdaki sesleri çıkartmamızda icracıya kolaylıklar sağlayacağı hususuna vurgu yapılmaktadır.

Trumpet Method Allen VİZZUTTI ve The Buzzing Book James THOMPSON metotlarında, başlangıç seviyesi için dizi örneklerine ve bağlı egzersizlere yer verilmiştir. Bu metotların ekseninde interval çalışmaları ile çalıcının dudak formunun geliştirilmesi amaçlanmıştır. Playing Techniques & Performance Studies For Trumpet Arturo SANDOVAL metodunda ise, kendinden önce yazılmış olan metotlara atıflarda bulunarak, o metotlardaki başlangıç egzersizlerine yer verilmiştir. Arturo SANDOVAL metodu başlangıç seviyesini hızlı bir şekilde geçerek, icracının teknik kapasitesini arttırmaya yönelik seri pasajların olduğu etütlere yer vermektedir. The Elias Modern Scientific Trumpet Method Fred ELIAS, hazırladığı metodun kapak sayfasında "Elias Buzz System" açıklamasına yer vermektedir. Yazarın kendi geliştirdiği "Buzz" sistemi üzerinden, dudak titreşimlerinin kullanılmasına yönelik açıklamalara yer vermektedir. Dudak pozisyonunda bu titreşim sistemini kullanarak çalınabilecek egzersizler yer almaktadır. Complete Beginning & Intermediate Trumpet Method Robert E. FULLER, başlangıç ve orta seviyede olan trompetçiler için hazırlanmıştır. Toplam 200 özgün trompet çalışması içeren bu metot, kolaydan zora doğru ilerleyerek trompetçilerin gelişimini hedeflemektedir.

Rubank Elementary Method-Cornet or Trumpet, A. F. ROBINSON, başlangıç seviyesinden ileri seviyeye varana kadar her bir seviye için ayrı ayrı planlanmış diziler, arpejler, teknik çalışmalar, artikülasyon çalışmaları, trompet dağarından önemli sololar ve düetleri içermektedir. Metodun bir diğer özelliği ise bakır üflemeli diğer enstrümanlar tarafından da kullanılabilir düzeyde hazırlanmış olmasıdır. Abracadabra Trumpet Alan TOMLINSON metodunda özellikle trompetin piston pozisyonlarının anlatımı çeşitli görsellerle

renklendirilerek, öğrencilerin ilgisini çekmektedir. Başlangıç seviyesi için kolay etüt ve dizilerin yer aldığı bu metot sesin oluşumu ve geliştirilmesi ile ilgili de açıklamalara yer vermektedir.

I Used to Play Trumpet by Larry CLARK metodu trompet ile ilgili giriş bilgilerinin verilmesinin ardından dudak pozisyonunun nasıl olması gerektiğini belirten açıklamalar ile devam etmektedir. Trompetten ses çıkartmanın nasıl olacağı, doğru nefes kullanımı ve müzikal terimlerin olduğu bilgilendirmeler yapılmıştır. Sonrasında kolaydan zora doğru ilerleyen etütlere yer verilmiştir. Çalışmanın örneklemini oluşturan son metot ise 60 Studies For Trumpet Georg KOPPRASCH metodudur. Bu metotta dikkat çeken husus, başlangıç seviyesi için zor kabul edilebilecek egzersizler ile başlamasıdır. Metot birbirinden bağımsız 60 bağlı ve dilli egzersizleri ile çalıcıların gelişimini hedeflemektedir. Araştırmaya dahil edilen başlangıç düzeyi metotları üç trompet eğitimcisine sunulan metotlar arasından yapılan puanlama ile belirlenmiştir.

1960 yılına gelene kadar Ankara Devlet Konservatuvarı ve Bando Okulları Komutanlığında gerçekleştirilen trompet eğitimi, günümüze gelindiğinde Türkiye'nin farklı şehirlerinde yer alan üniversitelerde yer alan eğitim kurumlarında da gerçekleşmeye başlamıştır. Açılan bu kurumlar eğitimci bulmakta çeşitli sıkıntılar yaşamış, bu sorunu çözebilmek için de ülke dışından yabancı uyruklu trompet eğitimi alanında kendini geliştirmiş öğretmenleri Türkiye'ye getirmişlerdir. Belirlenen bu durumun Türk trompet ekolünün oluşturulamamasının ana nedenlerinden biri olduğu düşünülebilir. Bu araştırma ile Türkiye'de trompet eğitimi-öğretimi gerçekleştiren müzik eğitimi kurumlarındaki öğretim elemanlarının, tercih ettikleri metotlar ve öğretim teknikleri incelenmiştir. Eğitimcilerin metotlar ile ilgili görüşleri, öğrencide kazandırmak istedikleri hedef ve davranışların belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.1. Amaç ve Önem

Türkiye'de başlangıç seviyesinde trompet eğitimi vermekte olan Konservatuvarlar, Müzik Eğitimi Bölümleri, Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri, Askeri Bando Okulu ve Güzel Sanatlar Fakültelerinde çeşitli öğretim teknikleri ve metotları kullanılmaktadır. Bu araştırma, trompet eğitimcilerinden elde edilecek cevaplar ışığında, başlangıç seviyesi trompet eğitiminde faydalanılan metotların kullanımına ilişkin görüşleri ve bu görüşler doğrultusunda trompet eğitiminde başlangıç seviyesi için kullanılacak en uygun metodu belirlemeyi

amaçlamaktadır. Başlangıç seviyesi trompet eğitiminde kullanılmakta olan metotların belirledikleri hedef ve davranışlar ile eksik yönleri belirlenerek, trompet eğitimine yeni başlayacak öğrenciler ve eğiticiler için yönlendirici ve kapsayıcı bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

Trompet eğitiminin gerçekleştirildiği eğitim kurumlarının sayısı Türkiye'de artış göstermektedir. Senfoni Orkestraları, Devlet Opera ve Balesi Orkestraları, Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı Bandolar, TRT Orkestraları gibi trompet çalan kişilerin faaliyet gösterebileceği devlet ve özel sektör kurumlarının sayısı da bu durum neticesinde artmaktadır. Bu kurumlara trompet icracısı hazırlayan okullardaki eğiticiler birbirinden farklı metotlar ve yöntemler izlemektedirler. Türkiye'de trompet eğitimi gerçekleştiren öğretim kadrosunun birçoğunun yabancı kökenli olduğu görülmektedir. Gürcistan, Romanya, Azerbaycan, Macaristan vb. ülkelerden gelen eğitimciler kendi ekollerinde trompet eğitimi gerçekleştirmektedir. Araştırma ile birlikte, bu eğitimciler arasında ayrı ekolleri benimseyip, farklı öğretim yöntemi belirleyen eğitimcilerin faydalandıkları metotlar ve bu metotlardan faydalanma nedenleri irdelenerek Türkiye'de gerçekleştirilen trompet öğretimine katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Konservatuvarların, Askeri Bando Okulunun ve Müzik Sahne Sanatları Fakültelerin yanı sıra, üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Bölümlerinde enstrüman eğitimi alanı olarak trompet öğrenimi sürdüren öğrenciler bulunmaktadır. Bu öğrencilerce Eğitim Fakültelerinde yaygın olmayan trompet çalgısının öğreniminde kullanılan metotların belirlenmesi açısından, çalışmanın önemli bir kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir. Eğitim fakültelerine kaynak durumunda olan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde (AGSL) de trompet eğitimi gerçekleştirmeye başlamıştır. Orta öğretim seviyesinde mesleki müzik eğitimi veren kurumlar olan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Müzik ve Bale Ortaokulları ile Liselerinde trompet öğrenimine başlamayı hedefleyen öğrenciler için de kaynak olacağı düşünülmektedir.

Araştırma; başlangıç seviyesi trompet öğretimi gerçekleştiren ya da gerçekleştirecek olan öğreticilerin farklı öğretim kurumlarında kullanılmakta olan metotları tanıması ve bu metotlar arasından belirleyeceği kendi öğretim planına dahil edeceği metodun belirlenmesi açısından da önem arz etmektedir. Çalışma, başlangıç düzeyinde kullanılmakta olan

metotlarının öğretim elemanları açısından değerlendirilmesi ve belirlenmesine ilişkin ilk çalışma olması sebebi ile de ayrı bir önem ve anlam kazanmıştır.

2. Yöntem

Bu araştırma, Türkiye' de mesleki müzik eğitimi gerçekleştirilen öğretim kurumlarında trompet eğitiminde kullanılan başlangıç düzeyindeki metotlara yönelik, trompet eğitimi gerçekleştiren öğretim elemanlarının görüşlerinin tespit edilmesine ilişkin nicel desenli betimsel bir çalışmadır. Betimsel yöntem çözümlenmek istenilen ana problemin var olan durumunu ortaya çıkartmaya yönelik, durumu kendi koşullarında çalışmayı hedefler. Betimleme çalışmalarında araştırmada yer alan ilişkilerin birbirleri ile olan bağları, varlıkları ya da yoklukları araştırılır. Araştırma kapsamında yer alan kişilerin görüşlerinin ve tutumlarının toplandığı, elde edilen bulguların betimlenmeye çalışıldığı çalışmalardır. Araştırma sonuçları tablolar ve grafikler aracılığı ile gösterilir ve değişkenlerin birbirleri ile olan korelasyonları hesaplanır (Arslanoğlu, 2012; Karakaya, 2012).

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırma sonuçlarının geneli kapsayacak şekilde, ortak özellikteki bütüne yansıtılmasına evren denmektedir. Belirli bir evrene genellenerek yapılan çalışmalar küçük örnek gruplar içerisinde yapılarak evrene genellenebilirler. Evren içerisinde onu temsil etmek üzere seçilen bu küçük gruplara ise örneklem denmektedir (Karasar,2009; Kaptan, 1998; Ural ve Kılıç 2011).

Araştırmanın evrenini Türkiye'de aktif olarak trompet eğitimi gerçekleştirilen lisans düzeyinde mesleki müzik eğitimi veren öğretim elemanları oluşturmaktadır. Örneklemi ise;

- Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı
- Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı
- Uludağ Üniversitesi Bursa Devlet Konservatuvarı
- Trakya Üniversitesi Edirne Devlet Konservatuvarı
- Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
- Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi ABD

- Bando Okulları Komutanlığı kurumlarında trompet eğitimi gerçekleştiren 10 öğretim elemanı oluşturmuştur.

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında veriler, örnekleme yer alan eğitim kurumlarında trompet eğitimi vermekte olan öğretim elemanlarına uygulanan yapılandırılmış görüşme formu ve anket ile elde edilmiştir. Anket yöntemi, veri toplama ve bu verilerin analiz edilmesinde sıkça kullanılan etkili bir araçtır. Betimsel istatistiklerin kullanıldığı anketlerde, verilerin tanımlanması da etkili bir yönelimdir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Anket, katılımcılardan bilgiler elde etmek için yapılan, yüz yüze, posta, internet ya da telefon aracılığı ile elde edilen, nitel veya nicel bilgilerin toplandığı çalışmalardır (Arıkan, 2018).

Ankette likert tipi derecelendirme ölçeğinden faydalanılmıştır. Bu ölçeklendirme belirlenen konu hakkında görüşleri ortaya çıkartmada ya da davranışla ilgili gözlemlene sıklığını ortaya çıkartmakta kullanılmaktadır. Likert tipi ölçeklerde, katılımcıların hazırlanan sorular üzerinden oluşan cevaplarını, derecelendirme yapılarak hazırlanan ölçek noktaları üzerinden kendilerine en uygun gelen cevabı seçmesi ile oluşmaktadır (Büyüköztürk, 2005).

2.3. Anketin Hazırlanması

Anketi oluşturmak için hazırlanan soruların geçerliliğini belirlemek adına, alan uzmanı üç kişinin görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanlardan iki tanesi müzik diğeri eğitim bilimleri uzmanıdır. Uzman görüşlerinin alınmasının ardından, gerekli görülen düzeltmeler gerçekleştirilerek anket son halini almıştır. İlk olarak anket yönergesi oluşturulmuştur. Bu yönergede, çalışma hakkında kısa bir bilgilendirme yapılarak, katılımcıların anketi nasıl cevaplaması gerektiği ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Hazırlanan anket formu iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde anketi cevaplayacak olan öğretim elemanının kişisel bilgileri, ikinci bölümde ise, trompet eğitiminde kullandıkları metotların içerdikleri hedef ve davranışlara yönelik görüşlerinin olduğu derecelendirilmiş likert tipi ölçek yer almaktadır.

2.4. Verilerin Analizi

Trompet eğitimi gerçekleştiren öğretim elemanlarına uygulanan anket aracılığı ile elde edilen veriler, yüzde (%), frekans (f), ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (ss) değerlerinden yararlanılarak SPSS istatistik programı kullanılarak, istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Anket maddelerinin birbirleri ile uyumunu belirlemek ve güvenilirliğini test etmek için Crombach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Crombach Alpha kat sayısı .929 olarak bulunmuştur. Katsayısı yüksek olan soruların kendi aralarında tutarlı ve benzer özellikleri belirlemeye yönelik sorulardan oluşturulduğu sonucuna varılır. Bu katsayı aşağıdaki derecelendirmeler ile ifade edilir (Uzunsakal ve Yıldız, 2018:20).

0 < R2 < 0.40 ise güvenilir değil

0.40 < R2 < 0.60 ise düşük güvenilirlikte

0.60 < R2 < 0.80 ise oldukça güvenilir

0.80 < R2 < 1.00 ise yüksek güvenilirlikte

Görüldüğü gibi anketin katsayısı .929 oranı ile yüksek güvenilirliktedir.

Verilerden elde edilen bulgular, tablolar aracılığı ile yorumlanarak açıklanmıştır. Anket ile elde edilen bilgiler ışığında, öğretim elamanlarının mezuniyet, öğrenim durumları, unvanlar ve deneyim süreleri ile verilen cevaplar arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için ANOVA testi uygulanmıştır.

3. Bulgular

İlk olarak araştırma kapsamında anket sorularına cevap veren toplam on öğretim elemanının mezun oldukları okul türleri, son mezun oldukları program türü, unvanları, mesleki deneyim süreleri ve görev yaptıkları kurumlar tablolar aracılığı ile açıklanmıştır. İkinci bölüm olarak, hazırlanan anket formuna öğretim elamanlarının verdikleri cevaplar incelenmiştir. Son olarak ise, anket aracılığı ile toplanan verilerin karşılaştırmalı analizlerine yer verilmiştir.

Tablo 1. Öğretim elemanlarının mezun oldukları okul türleri.

Trompet Eğitimsi	f	%
Konservatuvar	7	70

Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi	1	10
Güzel Sanatlar Fakültesi	-	-
Eğitim Fakültesi	1	10
Bando Okulları Komutanlığı	1	10
Toplam	10	100

Tablo 1'de belirtildiği üzere, öğretim elemanlarının çoğunluğunun konservatuvar mezunu olduğu görülmektedir. Trompet eğitimi ülkemizde ağırlıklı olarak Konservatuvar, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültelerinde gerçekleştirilmektedir. Bu duruma paralel olarak orkestralarda çalan sanatçılar ve bu okullarda öğretimi gerçekleştiren öğretim elemanlarının ağırlığı bu okullardan mezun kişilerden oluşmaktadır.

Tablo 2. Öğretim elemanlarının öğrenim durumları.

Trompet Eğitimsi	f	%
Lisans	4	40
Yüksek Lisans	3	30
Sanatta Yeterlilik	2	20
Doktora	1	10
Toplam	10	100

Öğretim elemanlarının öğrenim durumları incelendiğinde, 4 kişinin lisans seviyesinde olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarının %60'ı lisansüstü eğitimlerine devam ederek trompet eğitiminde akademik olarak ilerlemişlerdir. Özellikle sanatta yeterlilik ve doktora öğrenimini tamamlayan öğretim elemanlarının varlığı, trompet eğitiminde akademik unvanlı kişilerin sayısında olan azlığı gidermesi açısından önemli bir bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 3. Unvanlar.

Trompet Eğitimsi	f	%
Profesör	1	10
Doçent	-	-
Doktor Öğretim Üyesi	-	-
Öğretim Görevlisi	2	20
Sanatçı Öğretim Elemanı	3	30

Araştırma Görevlisi	1	10
Öğretmen	3	30
Toplam	10	100

Ülkemizde Üfleme ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dallarında öğretim üyesi sayısı tüm çalgılar özelinde azdır. Bunun başlıca nedeni ise, bu sanat dalları içerisinde eğitimi gerçekleştiren öğretim elamanlarının lisansüstü eğitimlerine devam etmemesidir. Trompet alanında da bu husus ön plana çıkmaktadır. Tablo 3'de görüldüğü gibi, çalışmaya katılan öğretim elemanlarının sadece 1 tanesi öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Geri kalan katılımcıların unvan dağılımları öğretim görevlisi, araştırma görevlisi ve öğretmen olarak belirlenmiştir. Ayrıca bağlı buldukları konservatuvarlarda trompet eğitimini sürdürebilmek için konservatuvarların buldukları illerde bulunan Devlet Senfoni Orkestraları ve Devlet Opera Bale Orkestralarında çalışmakta olan trompet icracılarından yararlanılmaktadır. Öğretimi devam ettiren bu öğretim elemanları ise sanatçı öğretim elemanı olarak adlandırılmaktadır.

Tablo 4. Öğretim elemanlarının deneyim süreleri.

Trompet Eğitimsi	f	%
1-5 yıl	2	20
6-10 yıl	2	20
11-15 yıl	3	30
16 yıl ve üzeri	3	30
Toplam	10	100

Tablo 4'de görüldüğü gibi, trompet eğitimcileri arasında dört kişinin deneyim süresi on yılın altında, geri kalan altı kişinin ise on yılın üstündedir.

Tablo 5. Eğitimcilerinin başlangıç düzeyinde kullandıkları metotlar.

Metot	Yazar	f	%
Arban	Jean Baptiste ARBAN	7	70
Complete Modern Method	Charles COLİN		
Warm-Ups And Studies For Trumpet	James STAMP	1	10
Methode Trompette	P.CLODOMİR	1	10

Technical Studies For The Cornet	Herbert L. CLARKE		
Method For Trumpet	Anthony PLOG		
Trumpet Method	Allen VIZZUTTI		
The Buzzing Book	James THOMPSON		
Playing Techniques & Performance Studies For Trumpet	Arturo SANDOVAL		
60 Studies For Trumpet	Georg KOPPRASCH	1	10
Complete Beginning & Intermediate Trumpet Method	Robert E. FULLER		
The Elias Modern Scientific Trumpet Method	Fred ELÍAS		
Rubank Elementary Method - Cornet or Trumpet	A. F. ROBINSON		
Abracadabra Trumpet	Alan TOMLINSON		
I Used to Play Trumpet	Larry CLARK		
Toplam		10	100

Öğretim elemanlarının trompet eğitiminde kullandıkları metotlar tablo 5'te gösterilmiştir. Başlangıç seviyesinde birçok metodu kullandıkları ancak bunların arasında ilk sırada Arban Trompet Metodunun geldiğini belirten öğretim elemanları %70 oranındadır. Arban Metodunun yanında öğretim elemanları farklı hedef ve davranışları kazandırmak için değişik metotlara da başvurduklarını belirtmişlerdir. Araştırma kapsamında trompet eğitiminde başlangıç seviyesi metotları olarak Stamp, Clodomir ve Kopprasch metotlarını kullanan öğretim elemanlarının olduğu gözlemlenmektedir. Bu öğretim elemanlarının ilk tercihleri bu metotlar olsa da Arban Metodundan da başlangıç seviyesinde yararlandıkları, anketin sonunda yer alan açık uçlu soruda verdikleri cevaplardan anlaşılmaktadır.

Ülkemizde trompet ile ilgili çalışmalara bakıldığında da, YÖK tez veri tabanında trompet anahtar kelimesi ile arama yapıldığında Arban Trompet Metodu ile ilgili lisansüstü çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Sadece başlangıç seviyesi için değil, trompet eğitiminin tüm evrelerinde Arban Metodu önemli bir yere sahiptir. Sabır'ın (2012) sanatta yeterlik çalışmasında, Arban Metodu ile ilgili "Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Açısından İncelenmesi" çalışması ve

Canşe'nin (2012) "Arban Metodunun Hedef, Hedef Davranışlar Yönünden İncelenmesi" isimli çalışmaları trompet eğitiminde bu metodun ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Araştırma dahilinde çalışmaya katılan öğretim elemanlarına uygulanan anketten elde edilen bulgulara göre, Arban Trompet Metodunun eğitimcilerin büyük çoğunluğu tarafından tercih edilen başlangıç düzeyi trompet metodu olduğu belirlenmiştir. Arban Metodunun yanısıra, James STAMP'e ait "Warm-Ups And Studies For Trumpet", P.CLODOMİR'e ait "Methode Trompette", Georg KOPPRASCH'a ait "60 Studies For Trumpet", Charles COLİN'e ait "Complete Modern Method" ve Herbert L. CLARKE'a ait olan "Technical Studies For The Cornet" metotları en çok kullanılan metotlar olarak belirlenmiştir.

Tablo 6. Metotların içerikleri ile ilgili görüşler.

	Hiç		Az		Kısmen		Büyük Ölçüde		Tamamen		\bar{x}	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
1. İstenilen hedef ve davranışları içerme durumu	-	-	-	-	-	-	4	40	6	60	4,6	.516
2. Sesin oluşumu ve trompetin yapısı ile ilgili içerikleri	-	-	-	-	1	10	5	50	4	40	4,3	.674
3. Duruş ve tutuş ile ilgili bilgiler	-	-	-	-	3	30	7	70	-	-	3,7	.483
4. Temel müzik bilgilerini destekleyici bilgiler	-	-	3	30	3	30	3	30	1	10	3,2	1.03 2
5. Bakım onarım ile ilgili bilgiler	1	10	7	70	2	20	-	-	-	-	2,1	.567
6. Pozisyonların tanımlanmasında yeterli bilgi	-	-	-	-	-	-	9	90	1	10	4,1	.316
7. Diyafram kullanımı ve bilgilendirme	-	-	-	-	8	80	2	20	-	-	3,2	.421
8. Başlangıç seviyesine uygun eserler içerme	-	-	-	-	4	40	5	50	1	10	3,7	.674
9. Öğretmen öğrenci düetlerini içerme	-	-	1	10	4	40	4	40	1	10	3,5	.849

10. Metotlara erişilebilirlik	-	-	-	-	1	10	9	90	-	-	3,9	.316
11. Metotların yeterliliği	-	-	1	10	-	-	9	90	-	-	3,8	.632
12. Türkçe metot olması gerekliliği	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	5	.000

Öğretim elemanları tarafından cevaplanan anket sorularından elde edinilen bulgular ışığında, başlangıç seviyesi trompet eğitiminde kullanılan metotların içerikleri ile ilgili görüşler tablo 6'da açıklanmıştır. Bu bulgulara göre, metotların istenilen hedef ve davranışları içermeye durumuna öğretim elemanlarının tamamı katılmaktadır (\bar{x} : 4.6). Başlangıç düzeyi trompet eğitiminde kullanılan metotların tamamı, eğitimin gerçekleşmesinde yeterli düzeydedir sonucuna ulaşılabilir. Sesin oluşturulması ve trompetin fiziksel yapısı ile ilgili içerdiği bilgiler hakkındaki görüşlerde, bir eğitmeni kısmen, geri kalan eğitmeniler ise büyük ölçüde ve tamamen cevaplarını vermişlerdir (\bar{x} : 4.3). Kullanılan metotların büyük çoğunluğunda sesin oluşumu ve trompetin yapısı ile ilgili öğretici yöntem ve tekniklere ulaşmanın mümkün olabileceği söylenebilir.

Kullanılan metotların trompet ile ilgili duruş ve tutuş bilgilerini içermeye durumları ile ilgili, öğretim elemanlarından üç kişi kısmen cevabını verirken yedi kişi ise büyük ölçüde katıldıklarını bildirmiştir (\bar{x} : 3.7). Bu görüşler ışığında çalınma kapsamında yer alan metotların, trompetin tutuş ve duruş pozisyonları ile ilgili bilgilere yeterli seviyede yer verdiği değerlendirilmektedir. Metotların, başlangıç seviyesi için temel müzik öğelerini destekleyici bilgiler içermesi ile ilgili görüşlerde, üç kişi bu bilgilerin az, üç kişi bilgileri kısmen yeterli bulurken üç kişi büyük ölçüde, kalan bir kişi ise tamamen yeterli bulduğu görüşünü vermiştir (\bar{x} : 3.2). Eğitime yeni başlayan bir öğrencinin temel müzik yazı ve öğeleri ile trompet eğitimini birleştirmesi önemli bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Soru ile ilgili %30 oranında bu bilgilerin az olduğu görüşünü savunan öğretim elemanlarının varlığı da, başlangıç düzeyinde bu bilgilerin yetersizliği ile ilgili bilgiler sunmaktadır.

Metotların trompetin bakım ve onarımı ile ilgili bilgilerde yeterli olup olmadığı ile ilgili soruya öğretim elemanlarından bir kişi hiç bahsedilmediği, yedi kişi az ölçüde ve iki kişi de kısmen bahsedildiği görüşlerini belirtmiştir (\bar{x} : 2.1). Bu görüşler bağlamında, metotların

trompetin bakım onarımı ile ilgili bilgileri sunmada yetersiz olduğu gözlemlenmektedir. Öğrencilerin her kullanım sonrasında yapması gereken bakımları ya da periyodik bakımları ile ilgili bilgilerin, özellikle başlangıç seviyesinde olan kişilerce metotlar aracılığı ile desteklenerek bilinmemesinin bir eksiklik olduğu düşünülmektedir. Trompette bulunan sesi oluşturan pozisyon bilgisinin metotlarda yeterli seviyede olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarının tamamı bu bilgilerin yeterli seviyede olduğunu düşünmektedir (\bar{x} : 4.1). Üflemeli çalgılar için en önemli faktörlerden biri olan diyafram kullanımı ile ilgili bilgilerin metotlarda içerik olarak yetersiz olduğu görüşü hâkimdir. %80 oranında öğretim elemanı kısmen cevabını vermiştir (\bar{x} : 3.2).

Çalgıya hâkimiyet ve sağlıklı bir ses çıkartmak, trompet eğitiminin başlangıcında uzun süren çalışmaları ve dudak hakimiyeti gerektiren bir unsurdur. Metotların seviyeye uygun eserler içermesi durumu ile ilgili öğretim elemanlarından dört kişi kısmen, beş kişi büyük ölçüde ve bir kişi de tamamen görüşlerini belirtmişlerdir (\bar{x} : 3.7). Seviyeye uygunluk bakımından metotların yeterli olduğu sonucuna varılabilir. Öğretmenlerin öğrencileri ile birlikte çalışabilecekleri ve öğrencinin entonasyon gelişimi açısından büyük öneme sahip düet parçalarının metotlarda yer alma durumları ile ilgili, bir kişi az, dört kişi kısmen, dört kişi büyük ölçüde ve bir kişi de tamamen cevabını vermiştir (\bar{x} : 3.5).

Metotların erişilebilirliği ile ilgili sorulan soruya, öğretim elemanları içerisinde bir kişi kısmen cevabını verirken dokuz kişi ise büyük ölçüde metotlara erişilebildiğini belirtmiştir (\bar{x} : 3.9). Hızla gelişen teknoloji ile birlikte, metotların internet üzerinden satışları ve elde edilmesi kolaylaşmıştır. Ancak, ülkemizde günümüze gelindiğinde dahil, trompet eğitimi ile ilgili metotların edisyonları yayınlanmamaktadır. Öğrenciler ve konuya ilgi duyan trompet çalıcıları, bu metotlara ulaşmak için yurt dışından sipariş oluşturmak durumundadır. Metotların içerik olarak yeterli olduğunu savunan öğretim elemanları çoğunluktadır. Toplam dokuz katılımcı metotların yeterlilik anlamında gerekli olan temel kazanımları içerdiğini düşünmektedir (\bar{x} :3.8). Bir katılımcı ise bu yeterliliklerin az olduğu görüşündedir. Katılımcıların tamamı ülkemizde trompet eğitiminin tüm seviyelerinde Türkçe bir metodun olması gerektiğini düşünmektedir (\bar{x} : 5).

Anket sonucunda elde edinilen bulgulara göre, öğretim elemanlarının mezuniyet, öğrenim durumları, unvanlar ve deneyim süreleri ile elde edilen cevapların arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını anlamlandırabilmek için ANOVA testi uygulanmıştır. İlk olarak verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit edebilmek için Shapiro-Wilk testi uygulanmış, test sonucunda verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna varılmıştır (.980). Varyanslarında testin uygulanması için gerekli ön koşulu sağlamanın ardından ANOVA testine geçilmiştir.

Tablo 7. Metotlar Hakkındaki Görüşler ile Deneyim, Öğrenim Durumu, Mezuniyet ve Unvanlar İlişkisi.

	F	Sig.
Mezuniyet	10.914	.086
Öğrenim Durumu	5.429	.164
Unvanlar	17.371	.055
Deneyim	3.171	.261

Gruplar arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için gerçekleştirilen test sonuçlarında tüm grupların $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinin üstünde olduğu görülmektedir. Bu sonuçlardan hareketle, çalışmaya katılan öğretim elemanlarının, başlangıç seviyesi trompet eğitiminde kullanılan metotların içerikleri ile ilgili verdiği cevapların, mezuniyet, öğrenim durumu, unvan ve deneyimlerine göre değişiklik göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

4. Tartışma ve Öneriler

Cumhuriyet öncesinde II. Mahmut döneminde gerçekleştirilen Batılılaşma hareketleri ile Anadolu topraklarına sistemli ve metodolojik bir yaklaşımla giren trompet, günümüze gelindiğinde açılan mesleki müzik eğitimi okullarında eğitimine ve gelişimine devam etmektedir. Trompet eğitiminin ağırlıklı olarak verildiği Konservatuvarlarda ve Müzik Sahne Sanatları Fakülteleri bünyesinde yer alan Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dallarının az olması trompet eğitiminin gelişimini etkileyen önemli unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bünyesinde bulundukları Yaylı Çalgılar ve Piyano bölümlerinin oluşumlarını tamamlayan Konservatuvarlar, aynı hızı Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dallarını için göstermemektedir. Bu sonuca ulaşmamızdaki en önemli bulgu ise, hâlihazırda ülkemizde müzik eğitimi veren

konservatuvarlarda diğer anasanat dalları aktif olarak öğrenime devam ederken, Üflemleri ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dallarını aktif hale getirmeyen konservatuvarların sayısının oldukça fazla olmasından kaynaklanmaktadır. Bu konudaki bir diğer sorunun da trompet alanı ile ilgili yetişmiş öğretim elemanı ve akademik çalışmaların yetersizliği olduğu söylenebilir.

Araştırma dahilinde ulaşılan öğretim elemanlarının verdikleri cevaplar doğrultusunda, başlangıç seviyesi için en çok kullanılan metodun Jean Baptiste ARBAN 'ın yazmış olduğu ARBAN Trompet Metodu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Eğitimciler Arban Metodunun yanı sıra farklı metodları da eş zamanlı olarak başlangıç düzeyi trompet eğitiminde kullandıklarını bildirmişlerdir. Öğretim elemanlarının % 90'ı Arban Trompet Metodunu ilk öncelikleri olarak belirtmiştir. Bu eğitimciler arasından bir kişi hem Arban Metodunu hem de James STAMP tarafından yazılan Warm-Ups And Studies For Trumpet isimli metodu birinci önceliği olarak başlangıç düzeyi trompet eğitiminde kullanmaktadır. Başka bir eğitimci ise, hem Arban Metodunu hem de P.CLODOMİR'in yazdığı Methode Trompette metodunu başlangıç düzeyi trompet eğitiminde kullanmaktadır.

Başlangıç düzeyi trompet eğitiminde kullanılan metodları aynı anda kullanarak eğitim öğretime devam eden öğretim elemanları mevcuttur. Eğitimcilerden elde edilen veriler doğrultusunda Jean Baptiste ARBAN'ın yazdığı Arban Metodu %92'lik bir oranla en çok kullanılan metod olmuştur. P.CLODOMİR tarafından yazılan Methode Trompette %64, James STAMP Warm-Ups And Studies For Trumpet metodu %60, Charles COLİN Complete Modern Method %56, Herbert L. CLARKE Technical Studies For The Cornet metodu %56, Georg KOPPRASCH 60 Studies For Trumpet %36, Anthony PLOG Method For Trumpet ve James THOMPSON The Buzzing Book %34, Allen VIZZUTTI Trumpet Method isimli metod %28 ve son olarak da Arturo SANDOVAL Playing Techniques & Performance Studies For Trumpet isimli çalışma da %36'lık bir kullanılma oranı göstermiştir.

Anket sonucunda elde edilen veriler ışığında, metodların istenilen hedef ve davranışları içermelerinin, sesin oluşumu ve trompetin fiziki yapısı parçalarının tanıtımı gibi içeriklerinin, çalgının tutuşu ve çalarken gösterilmesi gereken duruş pozisyonlarının gösterimini içeren bilgilerin büyük ölçüde yeterli olduğu sonucuna varılmıştır. Trompet pistonları aracılığı ile oluşturulan pozisyon bilgisinin ve metotlara erişilebilirlik durumlarının

yeterli seviyede olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca öğretim elemanlarının en çok sorun yaşadığı Türkçe bir metot yazılması gerektiğinin trompet eğitiminde büyük bir gereklilik olduğu sonucuna varılmıştır.

Metotlarda yer alan içeriklerde, özellikle başlangıç seviyesi göz önüne alındığında önemli bir faktör olan temel müzik bilgilerini destekleyici bilgilerin ve diyaframın kullanımı ile ilgili içeriklerin geliştirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Başlangıç düzeyi için öğrenci tarafından da bilinen kolay ezgilerin metotlarda fazlalaştırılması gerektiği ve öğretmenin öğrenci düetlerinin geliştirilmesinin olumlu olacağı sonuçları elde edilmiştir. Trompetin bakım onarımı ile ilgili bilgilerin ise, metotlarda neredeyse hiç olmadığı sonucuna varılmıştır. Sonuçlar dahilinde aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

- İlgili literatür incelendiğinde, trompet eğitiminde kullanılan metotların tamamının yabancı dillerde yazıldığı görülmektedir. Bu metotların Türkçe'ye çevrilerek yayınlanmasının eğitim öğretim süreçlerine olumlu katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Konu ile ilgili akademik çalışmalar gerçekleştirilerek ülke genelindeki trompet eğitimcilerinin farkındalığının sağlanmasının trompet eğitimine olumlu katkılar sağlayacağı önerilmektedir.
- Ülkemizde trompet eğitimi veren kurumların birçoğunda kurumların bulunduğu illerde orkestralardaki trompet sanatçıları dersleri yürütmektedir. Üniversitelerin kadrolarında yer almayan bu eğitimciler derslerini yürütmenin yanında orkestralardaki görevleri nedeniyle yoğunluk yaşamaktadır. Bu süreçte öğrencilerin öğretim elemanlarına ulaşabilmesinde çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Bu hususun da eğitim öğretim sürecinde olumsuz etki bıraktığı söylenebilir. Üniversitelerin kadrolarına tam zamanlı öğretim elemanlarının alınmasının eğitim öğretime olumlu katkılar sağlayabileceği önerilmektedir.
- Trompet eğitimi ile ilgili çalıştaylar, kongreler ve sempozyumların düzenlenmesi önerilmektedir.
- Ülkemizde trompet ekolünün önde gelen isimleri tarafından özgün bir trompet metodunun yazılmasının olumlu sonuçlarının olacağı önerilmektedir.

Kaynakça

Akyol, U. (2014). *Trompetin Orkestradaki Yeri, Kullanımı ve Literatüre Geçmiş Önemli Trompet Sololarının İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Arban, J. B. (2011). *Arban's Complete Conservatory Method For Trumpet (Dover Books on Music)*, USA: Dover.

Arıkan, R. (2018). Anket Yöntemi Üzerine Bir Değerlendirme, *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, s.97-159.

Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket Geliştirme, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), s.133-151.

Canşe, V. (2012). *Trompet Eğitimcilerinin Trompet Eğitimine İlişkin Görüşleri ve Arban Metodunun Hedef ve Hedef Davranışlar Yönünden İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Clarke, H. L. (1984). *Technical Studies for the Cornet*, USA: Carl Fischer.

Clark, L. (2010). *I Used Play Trumpet*, USA: Carl Fischer.

Colin, C. (1980). *The Complete Modern Method for Trumpet or Cornet*, New York: C.Colin.

Colodimir, P. F. (1877). *Method Complete de Trompette a Pistons*, Paris: Alphonse Leduc.

Elias, F. (1927). *The Elias Modern Scientific Trumpet Method Complete Elias Buzz System*, USA: Fred Elias.

Fuller, R. E. (1977). *Beginning & Intermediate Trumpet Method*, New York: Chamber Music.

Gazimihal, M.R. (1955). *Türk Askeri Muzikaları Tarihi*, İstanbul: Maarif.

Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Ankara: Yılmaz.

Karakaya, İ. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Anı.

Karasar, N. (2009). *Araştırmada Rapor Hazırlama*, Ankara: Nobel.

Kopprasch, C. (1963). *60 Studies for Trumpet Book 1*, New York: International Music Company

Plog, A. (2008). *Method for Trumpet*, USA: Balquhidder Music.

- Robinson, A. F. (1993). *Rubank Elementary Method Cornet or Trumpet*, New York: Rubank
- Sandoval, A. (1994). *Playing Techniques and Performance Studies for Trumpet Vol.1*, USA: Hal Leonard
- Sabır, S. (2012). *Silahlı Kuvvetler Bando Okullar Komutanlığındaki Trompet Eğitiminde Arban Trompet Metodunun Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Edirne: Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Stamp, J. (1995). *Warm-Ups Studies for Trumpet*, New York: BIM.
- Şentürk, N. (2001). Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 (2), 135-142.
- Thompson, J. (2006). *The Buzzing Book (Complete Method) for Trumpet and Other Treble Clef Brass Instruments with MP3 Accompaniments*, Vuarmarens: BIM.
- Tomlinson, A. (2013). *Abracadabra Trumpet (Pupil's Book) The Way to Learn Through Songs and Tunes*, London: Harper Collins.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2011). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*, Ankara: Detay.
- Uzunsakal, E. ve Yıldız, D. (2018). Alan Araştırmalarında Güvenirlik Testlerinin Karşılaştırılması ve Tarımsal Veriler Üzerine Bir Uygulama, *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (1), s.14-28.
- Vizzutti, A. (1991). *The Allen Vizzutti Trumpet Method Technical Studies*, USA: Alfred Music.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Cihan.
- Yurtcan, A.E. (2005). *Bakır Üflemeli Çalgıların Yapısı ve Orkestradaki Kullanım Tekniklerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İnternet Kaynakları

Arslanoğlu, İ. (2012). "Sosyal Bilimlerde Metod ve Araştırma Teknikleri" Ders Notları Gazi Üniversitesi. Erişim tarihi: 10.01.2016.

Görsel Kaynaklar

Görsel 1. "M. Ö. Dönemlerde Trompet", Akyol, 2014; <http://users.wfu.edu/ulery/>. Erişim tarihi: 23.12.2015.

Görsel 2. Girolamo Fantini Trompet Metodu Orijinal Kapağı

http://www.wikiwand.com/fr/Girolamo_Fantini#/M.C3.A9thode_de_trompette. Erişim tarihi:
11.10.2016.